

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства аграрної політики
та продовольства України

№ _____

Методи
відбору зразків для визначення максимально допустимих рівнів
мікотоксинів у харчових продуктах
для цілей державного контролю

I. Загальні положення

1. Ці Методи відбору зразків для визначення максимально допустимих рівнів мікотоксинів у харчових продуктах для цілей державного контролю (далі – Методи відбору) розроблені відповідно до законів України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів", Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин", розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 228 "Про схвалення Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV

"Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" з урахуванням вимог Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 401/2006 від 23 лютого 2006 року, яким встановлюються методи відбору зразків та їх дослідження з метою здійснення офіційного контролю за максимально допустимими рівнями мікотоксинів у харчових продуктах.

2. Ці Методи відбору встановлюють процедури, за якими відбираються зразки харчових продуктів для лабораторних досліджень (випробувань) на вміст мікотоксинів.

3. У цих Методах відбору терміни вживаються у таких значеннях:

лабораторний зразок – призначений для лабораторного дослідження (випробування) зразок, довільно виділений з об'єданого зразка, або цілий об'єднаний зразок, якщо згідно з цими Методами відбору він не підлягає поділу на кілька лабораторних зразків;

об'єднаний зразок – це комбінована загальна кількість всіх точкових зразків, відібраних з партії або частини партії; об'єднані зразки вважаються репрезентативними для партій або частини партій, з яких вони були взяті;

партія – будь-яка визначена оператором ринку кількість харчового продукту з однаковою назвою, властивостями, та/або маркуванням, який вироблений за визначений цим оператором період часу за однакових умов виробництва на одній і тій самій потужності;

точковий зразок – певна кількість матеріалу, довільно відібраного з одного місця партії або частини партії;

частина партії – фізично відокремлена та ідентифікована частина великої партії, щодо якої застосовується відповідний метод відбору зразків.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів" та "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти та корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин".

4. Методи відбору є обов'язковими для:

державних інспекторів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки та окремих показників якості харчових продуктів (компетентного органу);

акредитованих лабораторій;

операторів ринку з виробництва та/або обігу харчових продуктів.

5. Відбір зразків харчових продуктів проводиться державними інспекторами з урахуванням Порядку відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення досліджень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2002 року № 833.

6. Зразки для визначення максимально допустимих рівнів мікотоксинів у харчових продуктах для цілей державного контролю повинні відбиратися відповідно до методів, встановлених у розділах II–XV цих Методів відбору.

7. Під час відбору зразків необхідно вживати заходів, щоб уникнути будь-яких змін, які могли б вплинути на:

вміст максимально допустимих рівнів мікотоксинів у харчових продуктах та негативно позначитися на результатах лабораторних досліджень (випробовувань) або зробити об'єднаний зразок нерепрезентативним;

безпеку харчових продуктів партій, від яких відбирають зразки.

Також мають вживатися запобіжні заходи, необхідні для забезпечення безпеки осіб, які відбирають зразки.

8. Кожний лабораторний зразок поміщають в чистий інертний контейнер, який забезпечує належний захист від забруднення (контамінації), впливу на склад зразка та пошкодження під час транспортування. Потрібно забезпечити

усі необхідні умови та запобіжні заходи для унеможливлення змін у складі зразка під час його зберігання та/або транспортування.

9. Відбір зразків оформляється актом відбору зразків (кожний зразок, відібраний для цілей державного контролю, підлягає реєстрації із зазначенням дати і місця відбору зразків). Зразки опечатуються в місці відбору зразка, на упаковку обов'язково наноситься ідентифікаційний код, який відповідає ідентифікаційному коду акта відбору зразків і дає змогу чітко ідентифікувати партію або частину партії харчових продуктів, від яких було відібрано зразки.

II. Процедури відбору зразків харчових продуктів

1. Зразки відбираються окремо від кожної партії, яка підлягає державному контролю. Для визначення вмісту різних видів мікотоксинів, що вимагає використання різних методів відбору зразків, велика партія розділяється на частини партії, від кожної з яких відповідні зразки відбираються окремо.

2. Відбір точкових зразків здійснюється з різних місць, розподілених максимально рівномірно по всій партії або частині партії, крім випадків, коли це неможливо з певних причин. Про причини відхилення від процедури відбору зразків зазначається в акті відбору зразків.

3. Об'єднаний зразок утворюється шляхом об'єднання точкових зразків та їх ретельного перемішування.

4. Однорідний (гомогенізований) об'єднаний зразок розділяється на два лабораторні зразки (крім випадків, коли це неможливо здійснити через недостатню кількість відповідного матеріалу або внаслідок того, що харчові продукти є швидкопсувними), один з яких направляється для проведення основного лабораторного дослідження (випробування), а другий вручається

оператору ринку і зберігається ним на випадок проведення арбітражного лабораторного дослідження (випробування).

5. Для різних видів харчових продуктів, у тому числі тих, що реалізуються насипом, контейнерами або у габаритній транспортній упаковці (мішки, коробки тощо), або роздрібній упаковці, ці Методи відбору застосовуються однаково.

Якщо інше не передбачено у розділах III–XV цих Методів відбору, частота відбору точкових зразків від партій, які реалізуються окремими упаковками, наприклад мішками, коробками або в роздрібній упаковці, може бути орієнтовно визначена за такою формулою:

$$\text{частота відбору (SF) } n = \frac{\text{маса партії} \times \text{маса точкового зразка}}{\text{маса об'єднаного зразка} \times \text{маса роздрібної (індивідуальної) упаковки}}$$

де, маса визначається в кг;

частота відбору (SF) – кожен n-й мішок або упаковка, від яких має бути відібрано точковий зразок (десятинні цифри повинні бути округлені до найближчого цілого числа).

Наприклад, якщо маса партії становить 100 т, маса точкового та об'єднаного зразка відповідно – 200 г і 20 кг, і маса нетто роздрібної упаковки – 30 кг, то значення n, розраховане згідно з вказаною вище формулою, дорівнює 33,3. Отже, відбір точкового зразка здійснюється з кожної тридцять третьої упаковки.

III. Методи відбору зразків зерна та зернових продуктів

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення рівня афлатоксину В1, загальної кількості афлатоксинів, а також охратоксину А і мікотоксинів виду *Fusarium* у зерні та зернових продуктах.

2. Маса точкового зразка становить близько 100 г, якщо в цьому розділі не зазначено інше.

3. У випадку партій, де пакування має роздрібну упаковку, маса точкового зразка залежить від маси роздрібної упаковки.

Якщо маса окремої роздрібної упаковки перевищує 100 г, об'єднаний зразок має важити більше 10 кг. Якщо маса окремої роздрібної упаковки значно більше 100 г, тоді від кожної роздрібної упаковки відбирають по 100 г в якості точкового зразка (таке можна робити під час відбору зразка або при надходженні його до лабораторії).

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єданого зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків. Наприклад, у разі, коли цінний продукт продається в роздрібній упаковці по 500 г або 1 кг, об'єднаний зразок можна отримати шляхом об'єднання кількох точкових зразків за кількістю менших, ніж вказано в таблицях 1 та 2 цього розділу, за умови, що маса об'єданого зразка буде дорівнювати необхідній масі об'єданого зразка, зазначеній в таблицях 1 та 2 цього розділу.

Якщо роздрібне пакування менше 100 г, але різниця невелика, за точковий зразок можна вважати одне роздрібне пакування, а об'єднаний зразок буде менше 10 кг. Якщо маса роздрібної упаковки більше 100 г, один точковий

зразок повинен складатися з двох або більше роздрібних упаковок, щоб отримати масу, найближчу до 100 г.

4. Відбір зразків зерна та зернових продуктів, у залежності від маси партії, наведений у таблиці 1.

Таблиця 1

**Розподіл партій
на частини партії в залежності від маси партії**

Маса партії, т	Маса частини партії або кількість частин партії	Кількість точкових зразків	Маса об'єданого зразка, кг
$> 300 \text{ і } < 1\,500$	3 частини партії	100	10
$\geq 50 \text{ і } \leq 300$	100 т	100	10
< 50	– без поділу на частини партії	3–100 (*)	1–10
(*) Залежить від маси партії та визначається відповідно до таблиці 2 цього розділу			

5. Партії, маса яких більше або дорівнює 50 т, розділяють на частини партії (за умови, що частину партії можна відокремити фізично) відповідно до таблиці 1 цього розділу. При цьому має бути враховано таке:

маса частин партії не може перевищувати показники, зазначені в таблиці 1, більше як на 20 відсотків;

якщо партію неможливо фізично розділити на частини партії, з такої партії відбирається не менше 100 точкових зразків. Для партій більше 500 т кількість точкових зразків визначається відповідно до пункту 3 розділу XIV цих Методів відбору;

від кожної частини партії зразки відбирають окремо;

кількість точкових зразків має бути 100, а маса об'єданого зразка має дорівнювати 10 кг.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єднаного зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків. Наприклад, великі партії зерна, що зберігаються на складах або в баштах, силосах (відбір зразків таких партій здійснюється відповідно до положень, визначених у розділі XIV цих Методів відбору).

6. Для партій зерна та зернових продуктів менше 50 т кількість точкових зразків має бути від 10 до 100, в залежності від маси партії, а маса об'єднаного зразка становить від 1 до 10 кг. Для дуже малих партій (менше 0,5 т) може відбиратись менша кількість точкових зразків. У такому випадку об'єднаний зразок, який є сумою всіх точкових зразків, повинен мати масу мінімум 1 кг.

7. Кількість точкових зразків, які необхідно відібрати від партії або частин партії зерна та зернових продуктів, визначається відповідно до таблиці 2.

Таблиця 2

**Кількість точкових зразків,
які необхідно відібрати від партії або частин партії**

Маса партії або частин партії, т	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
$\leq 0,05$	3	1
$> 0,05 - \leq 0,5$	5	1
$> 0,5 - \leq 1$	10	1
$> 1 - \leq 3$	20	2
$> 3 - \leq 10$	40	4
$> 10 - \leq 20$	60	6
$> 20 - \leq 50$	100	10

8. Відбір зразків на стадії роздрібної торгівлі за можливості здійснюється відповідно до положень, визначених в цьому розділі.

Якщо це не видається можливим, на стадії роздрібної торгівлі може застосовуватись альтернативний метод відбору зразків за умови, що він забезпечує достатню репрезентативність об'єднаного зразка партії, з якої здійснюється відбір зразків, і детально описаний в акті відбору зразків. У будь-якому випадку маса об'єднаного зразка повинна становити не менше 1 кг (якщо частка точкового зразка при відборі є настільки малою, що неможливо отримати об'єднаний зразок масою 1 кг, загальна маса об'єднаного зразка може бути меншою 1 кг).

9. Оцінка партії або частин партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться відповідно до пункту 4 розділу XVI цих Методів відбору.

IV. Методи відбору зразків сухофруктів, сушеного винограду та продуктів з них, крім сушеного інжиру

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення максимально допустимих рівнів:

афлатоксину В1 та загальної кількості афлатоксинів у сухофруктах, крім сушеного інжиру;

охратоксину А у сушеному винограді (кишмиш, родзинки тощо).

2. Маса точкового зразка становить близько 100 г, якщо в цьому розділі не зазначено інше.

3. У випадку партій, де пакування має роздрібну упаковку, маса точкового зразка залежить від маси роздрібної упаковки.

Якщо маса окремої роздрібної упаковки перевищує 100 г, об'єднаний зразок має важити більше 10 кг. Якщо маса окремої роздрібної упаковки більше 100 г, тоді від кожного роздрібного пакування необхідно відібрати по 100 г в якості точкового зразка.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єданого зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків. Наприклад, у разі, коли цінний продукт продається у роздрібній упаковці по 500 г або 1 кг, об'єднаний зразок можна отримати шляхом об'єднання кількох точкових зразків за кількістю менших, ніж вказано в таблицях 3 та 4 цього розділу, за умови, що маса об'єданого зразка буде дорівнювати необхідній масі об'єданого зразка, зазначеній в таблицях 3 та 4 цього розділу.

Якщо роздрібне пакування менше 100 г, але різниця невелика, за точковий зразок можна вважати одне роздрібне пакування, а об'єднаний зразок буде менше 10 кг. Якщо маса роздрібного пакування більше 100 г, один точковий зразок повинен складатися з двох або більше роздрібних упакувань, щоб отримати масу, найближчу до 100 г.

4. Відбір зразків сухофруктів, сушеного винограду та продуктів з них, крім сушеного інжиру, в залежності від маси партії, наведений у таблиці 3.

Таблиця 3

**Розподіл партій
на частини партії в залежності від маси партії**

Маса партії, т	Маса або кількість частин партії	Кількість точкових зразків	Маса об'єданого зразка, кг
≥ 15	15–30 т	100	10
< 15	–	10–100 (*)	1–10
(*) В залежності від маси партії – див. таблицю 4			

5. Партії, маса яких більше або дорівнює 15 т, розділяють на частини партії (за умови, що частину партії можна відокремити фізично) відповідно до таблиці 3 цього розділу. При цьому має бути враховано таке:

маса частин партії не може перевищувати показники, зазначені в таблиці 4, більше як на 20 відсотків;

від кожної частини партії зразки відбирають окремо;

кількість точкових зразків має бути 100, а маса об'єднаного зразка має дорівнювати 10 кг.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єднаного зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків.

6. Для партії менше 15 т відбирається від 10 до 100 точкових зразків, у залежності від маси партії, а маса об'єднаного зразка становить від 1 до 10 кг.

7. Кількість точкових зразків, які необхідно відібрати від партії або частин партії сухофруктів, сушеного винограду та продуктів з них, крім сушеного інжиру, визначається відповідно до таблиці 4.

Таблиця 4

**Кількість точкових зразків,
які необхідно відібрати від партії або частин партії**

Маса партії, т	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
1	2	3
≤ 0,1	10	1
> 0,1 – ≤ 0,2	15	1,5
> 0,2 – ≤ 0,5	20	2

1	2	3
> 0,5 – ≤ 1,0	30	3
> 1,0 – ≤ 2,0	40	4
> 2,0 – ≤ 5,0	60	6
> 5,0 – ≤ 10,0	80	8
> 10,0 – ≤ 15,0	100	10

8. Відбір зразків на стадії роздрібної торгівлі за можливості здійснюється відповідно до положень, визначених у цьому розділі.

Якщо це не видається можливим, на стадії роздрібної торгівлі може застосовуватись альтернативний метод відбору зразків за умови, що він забезпечує достатню репрезентативність об'єднаного зразка партії, з якої здійснюється відбір зразків, і детально описаний в акті відбору зразків. У будь-якому випадку маса об'єднаного зразка повинна становити не менше 1 кг (якщо частка точкового зразка при відборі є настільки малою, що неможливо отримати об'єднаний зразок масою 1 кг, загальна маса об'єднаного зразка може бути меншою 1 кг).

9. Спеціальні вимоги до відбору зразків для сухофруктів, за винятком сушеного інжиру, які реалізуються у вакуумній упаковці, такі:

1) від партій, маса яких більше або дорівнює 15 т, відбирають не менше 25 точкових зразків, а маса об'єднаного зразка становить 10 кг;

2) від партій, маса яких менше 15 т, відбирають 25 відсотків від кількості точкових зразків, зазначених у таблиці 4, а маса об'єднаного зразка буде відповідати масі партії, від якої відбирають зразки (див. таблицю 4).

10. Оцінка партії або частин партій за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться відповідно до пункту 4 розділу XVI цих Методів відбору.

V. Методи відбору зразків сушеного інжиру

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення максимально допустимих рівнів афлатоксину В1 та загальної кількості афлатоксинів у сушеному інжирі.

2. Маса точкового зразка повинна бути близько 300 г, якщо в цьому розділі не вказано інше.

3. У випадку партій, де пакування має роздрібну упаковку, маса точкового зразка залежить від маси роздрібної упаковки.

Якщо маса окремої роздрібної упаковки перевищує 300 г, об'єднаний зразок має становити більше 30 кг. У цьому випадку від кожного роздрібного пакування необхідно відібрати по 300 г в якості точкового зразка.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єданого зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків. Наприклад, у разі, коли цінний продукт продається в роздрібному пакуванні по 500 г або 1 кг, об'єднаний зразок можна отримати шляхом об'єднання кількох точкових зразків, кількість яких є меншою, ніж вказано в таблицях 5, 6 та 7 цього розділу, за умови, що маса об'єданого зразка буде дорівнювати необхідній масі об'єданого зразка, зазначеній в таблицях 5, 6 та 7 цих Методів відбору.

Якщо роздрібне пакування менше 300 г, але різниця невелика, за точковий зразок можна вважати одне роздрібне пакування, тобто об'єднаний зразок буде менше 30 кг. Якщо маса роздрібного пакування набагато менше 300 г, один точковий зразок повинен складатися з двох або більше роздрібних пакувань, щоб отримати масу, найближчу до 300 г.

4. Відбір зразків сушеного інжиру, в залежності від маси партії, наведений у таблиці 5.

Таблиця 5

**Розподіл партій
на частини партії в залежності від маси партії**

Маса партії, т	Маса або кількість частин партії	Кількість точкових зразків	Маса об'єданого зразка, кг
≥ 15	15–30 т	100	30
< 15	–	10–100 (*)	≤ 30
(*) В залежності від маси партії – див. таблицю 6			

5. Партії, маса яких більше або дорівнює 15 т, розділяють на частини партії (за умови, що частину партії можна відокремити фізично) відповідно до таблиці 5 цього розділу. При цьому має бути враховано таке:

маса частин партії не може перевищувати показники, зазначені в таблиці 5, більше як на 20 відсотків;

від кожної частини партії зразки відбирають окремо;

кількість точкових зразків має бути 100;

маса об'єданого зразка має дорівнювати 30 кг; зразок перед подрібненням необхідно змішати і розділити на три рівні лабораторні зразки по 10 кг (таке розділення на три лабораторні зразки не потрібне, якщо буде здійснене подальше сортування або інший спосіб фізичної обробки, та в разі наявності обладнання, на якому можливо гомогенізувати зразок масою 30 кг);

кожний окремий зразок масою 10 кг, призначений для лабораторних досліджень, необхідно ретельно перемішати та подрібнити до отримання однорідної маси відповідно до положень, зазначених у розділі XVI цих Методів відбору.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єднаного зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків.

6. Для партій сушеного інжиру менше 15 т кількість точкових зразків повинна бути від 10 до 100, в залежності від маси партії.

7. Кількість точкових зразків, які необхідно відібрати від партії або частин партії сушеного інжиру, визначається відповідно до таблиці 6.

Таблиця 6

**Кількість точкових зразків,
які необхідно відібрати від партії або частин партії**

Маса партії, т	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг (у випадку з роздільною упаковкою маса об'єднаного зразка може відрізнитися – див. пункти 2–3 цього розділу)	Кількість лабораторних зразків з об'єднаного зразка
1	2	3	4
$\leq 0,1$	10	3	1 (розділення відсутнє)
$> 0,1 - \leq 0,2$	15	4,5	1 (розділення відсутнє)
$> 0,2 - \leq 0,5$	20	6	1 (розділення відсутнє)

Продовження таблиці 6

1	2	3	4
$> 0,5 - \leq 1,0$	30	9—< 12 кг	1 (розділення відсутнє)
$> 1,0 - \leq 2,0$	40	12	2
$> 2,0 - \leq 5,0$	60	18—< 24 кг	2
$> 5,0 - \leq 10,0$	80	24	3
$> 10,0 - \leq 15,0$	100	30	3

8. Якщо маса об'єданого зразка менше або дорівнює 30 кг, зразок необхідно змішати і розділити на два або три рівні лабораторні зразки масою не менше або дорівнює 10 кг перед подрібненням (таке розділення на два або три лабораторні зразки не потрібно, якщо буде здійснене подальше сортування або інший спосіб фізичної обробки, та в разі наявності обладнання, на якому можливо гомогенізувати зразок масою 30 кг).

9. У разі, якщо маса об'єданого зразка менше 30 кг, об'єданий зразок потрібно розділити на лабораторні зразки у відповідності з наступним:

менше 12 кг – немає розділення на лабораторні зразки;

більше або дорівнює 12 кг – менше 24 кг – розділення на два лабораторні зразки;

більше або дорівнює 24 кг – розділення на три лабораторні зразки.

Кожний лабораторний зразок необхідно подрібнити і ретельно перемішати окремо до отримання однорідної маси відповідно до умов, зазначених у розділі XVI цих Методів відбору.

Якщо це не видається можливим, на стадії роздрібної торгівлі може застосовуватись альтернативний метод відбору зразків за умови, що він забезпечує достатню репрезентативність об'єданого зразка партії, з якої здійснюється відбір зразків, і детально описаний в акті відбору зразків.

10. При відборі зразків оброблених або переробних продуктів із сушеного інжиру та композитних продуктів з дуже маленьким розміром (масою) часток

(гомогенізоване розподілення забруднення афлатоксинами) необхідно дотримуватися такого:

1) кількість точкових зразків має бути 100; для партій менше 50 т кількість точкових зразків повинна бути від 10 до 100 в залежності від маси партії (див. таблицю 7);

2) маса точкових зразків має бути близько 100 г. У випадку партій, де пакування має роздрібну упаковку, маса точкового зразка залежить від маси роздрібною упаковки;

3) об'єднаний зразок має бути ретельно перемішаним (однорідним) та становити 1–10 кг.

Таблиця 7

**Кількість точкових зразків,
що відбираються в залежності від маси партії**

Маса партії, т	Кількість точкових зразків	Маса об'єданого зразка, кг
≤ 1	10	1
$> 1 - \leq 3$	20	2
$> 3 - \leq 10$	40	4
$> 10 - \leq 20$	60	6
$> 20 - \leq 50$	100	10

11. При відборі зразків інших оброблених або переробних продуктів із сушеного інжиру та композитних продуктів із великим розміром (масою) частинок (гетерогенне розподілення забруднення афлатоксинами) необхідно дотримуватися вимог, зазначених у пунктах 6 та 7 цього розділу.

12. Відбір зразків на стадії роздрібною торгівлі за можливості здійснюється відповідно до положень, визначених у цьому розділі.

Якщо це не видається можливим, на стадії роздрібною торгівлі може застосовуватись альтернативний метод відбору зразків за умови, що він забезпечує достатню репрезентативність об'єданого зразка партії, з якої

здійснюється відбір зразків, і детально описаний в акті відбору зразків. У будь-якому випадку маса об'єднаного зразка повинна становити не менше 1 кг (якщо частка точкового зразка при відборі є настільки малою, що неможливо отримати об'єднаний зразок масою 1 кг, загальна маса об'єднаного зразка може бути меншою 1 кг).

13. Спеціальні вимоги до відбору зразків для сушеного інжиру, оброблених або перероблених продуктів із сушеного інжиру, які реалізуються у вакуумній упаковці, такі:

1) від партій сушеного інжиру, маса яких більше або дорівнює 15 т, відбирають не менше 50 точкових зразків, а об'єднаний зразок буде становити 30 кг; для партій менше 15 т відбирають 50 відсотків від кількості точкових зразків, зазначених у таблиці 6, тобто маса об'єднаного зразка буде відповідати масі партії, від якої відбиралися зразки (див. таблицю 6);

2) від партій оброблених або перероблених продуктів із сушеного інжиру з малим розміром часток, маса яких більше або дорівнює 50 т, відбирають не менше 25 точкових зразків, а об'єднаний зразок буде становити 10 кг; для партій менше 50 т відбирають 25 відсотків від кількості точкових зразків, зазначених у таблиці 7, тобто маса об'єднаного зразка партії буде відповідати масі партії, від якої відбиралися зразки (див. таблицю 7).

14. Для сушеного інжиру, що буде підданий сортуванню або іншій фізичній обробці, оцінка партії або частин партій за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться таким чином:

партія або частина партії відповідає встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) об'єднаного зразка або середнього лабораторного зразка відповідає максимально допустимим рівням з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань;

партія або частина партії не відповідає встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) об'єднаного зразка або середнього лабораторного зразка поза будь-яких

сумнівів перевищує максимально допустимі рівні з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань;

15. Для сушеного інжиру, призначеного для споживання людиною, оцінка партії або частини партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться таким чином:

партія або частина партії відповідає встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) лабораторного зразка відповідає максимально допустимим рівням з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань;

партія або частина партії не відповідають встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) одного або більше лабораторних зразків поза будь-яких сумнівів перевищує максимально допустимі рівні з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань.

У випадках, коли маса об'єднаного зразка менше або дорівнює 12 кг:

партія або частина партії відповідають встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) лабораторного зразка відповідає максимально допустимим рівням з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань;

партія або частина партії не відповідають встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) лабораторного зразка поза будь-яких сумнівів перевищує максимально допустимі рівні з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань.

VI. Методи відбору зразків

арахісу, іншого олійного насіння, абрикосових кісточок та лісових горіхів

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення максимально допустимих рівнів афлатоксину В1 та загальної кількості афлатоксинів у

арахісі, іншому олійному насінні, абрикосових кісточках та лісових горіхах. Цей метод відбору зразків також застосовується для визначення охратоксину А, афлатоксину В1 та загальної кількості афлотоксинів у спеціях із великим розміром часток (розмір часток подібний до арахісу або більший, наприклад, мускатний горіх).

2. Маса точкового зразка повинна бути близько 200 г, якщо в цьому розділі не вказано інше.

3. У випадку партій, де пакування має роздрібну упаковку, маса точкового зразка залежить від маси роздрібної упаковки.

Якщо маса окремої роздрібної упаковки більше 200 г, об'єднаний зразок має важити більше 20 кг. Якщо маса окремої роздрібної упаковки більше 200 г, тоді від кожного роздрібного пакування необхідно відібрати по 200 г в якості точкового зразка.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єданого зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків. Наприклад, у разі, коли цінний продукт продається в роздрібній упаковці по 500 г або 1 кг, об'єднаний зразок можна отримати шляхом об'єднання кількох точкових зразків за кількістю менших, ніж вказано в таблицях 8, 9 та 10 цього розділу, за умови, що маса об'єданого зразка буде дорівнювати необхідній масі об'єданого зразка, зазначеній в таблицях 8, 9 та 10 цього розділу.

Якщо роздрібне пакування менше 200 г, але різниця незначна, за точковий зразок можна вважати одну роздрібну упаковку, а маса об'єданого зразка буде менше 20 кг. Якщо маса роздрібного пакування значно менше 200 г, один точковий зразок повинен складатися з двох або більше роздрібних упаковок, щоб отримати масу, найближчу до 200 г.

4. Відбір зразків арахісу, іншого олійного насіння, абрикосових кісточок та лісових горіхів, у залежності від маси партії, наведений у таблиці 8.

Таблиця 8

**Розподіл партій
на частини партії в залежності від маси партії**

Маса партії, т	Маса або кількість частин партії	Кількість точкових зразків	Маса об'єданого зразка, кг
≥ 500	100 т	100	20
> 125 і < 500	5 частин партії	100	20
≥ 15 і ≥ 125	25 т	100	20
< 15	–	10–100 (*)	≤ 20
(*) В залежності від маси партії – див. таблицю 9			

5. Партії, маса яких більше або дорівнює 15 т, розділяють на частини партії (за умови, що частину партії можна відокремити фізично) відповідно до таблиці 8 цього розділу. При цьому має бути враховано таке:

маса частини партії не може перевищувати показники, зазначені в таблиці 8, більше як на 20 відсотків;

від кожної частини партії зразки відбирають окремо;

кількість точкових зразків має бути 100;

маса об'єданого зразка має дорівнювати 20 кг; зразок перед подрібненням необхідно змішати і розділити на три рівні лабораторні зразки по 10 кг (таке розділення на три лабораторні зразки не потрібно, якщо буде здійснене подальше сортування або інший спосіб фізичної обробки, та в разі наявності обладнання, на якому можливо гомогенізувати зразок масою 20 кг);

кожний окремий зразок масою 10 кг, призначений для лабораторних досліджень, необхідно ретельно перемішати та подрібнити до отримання

однорідної маси відповідно до умов, зазначених у розділі XVI цих Методів відбору.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єднаного зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків.

6. Для партій менше 15 т арахісу, іншого олійного насіння, абрикосових кісточок та лісових горіхів кількість точкових зразків має становити 10–100, в залежності від маси партії.

7. Кількість точкових зразків, які необхідно відібрати від партії або частин партії арахісу, іншого олійного насіння, абрикосових кісточок та лісових горіхів, у залежності від маси партії визначається відповідно до таблиці 9.

Таблиця 9

**Кількість точкових зразків,
які необхідно відібрати від партії або частин партії**

Маса партії, т	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг (у випадку з роздрібними упаковками маса об'єднаного зразка може відрізнитися (див. пункт 2–3 цього розділу)	Кількість лабораторних зразків із об'єднаного зразка
1	2	3	4
$\leq 0,1$	10	2	1 (розділення відсутнє)
$> 0,1 - \leq 0,2$	15	3	1 (розділення відсутнє)

1	2	3	4
$> 0,2 - \leq 0,5$	20	4	1 (розділення відсутнє)
$> 0,5 - \leq 1,0$	30	6	1 (розділення відсутнє)
$> 1,0 - \leq 2,0$	40	8 (– < 12 кг)	2
$> 2,0 - \leq 5,0$	60	12	2
$> 5,0 - \leq 10,0$	80	16	3
$> 10,0 - \leq 15,0$	100	20	3

8. Якщо маса об'єданого зразка має менше або дорівнює 20 кг, зразок перед подрібненням необхідно змішати і розділити на два рівні лабораторні зразки по 10 кг (таке розділення на два лабораторні зразки не потрібне, якщо буде здійснене подальше сортування або інший спосіб фізичної обробки, та в разі наявності обладнання, на якому можливо гомогенізувати зразок масою 20 кг);

9. Якщо маса об'єданого зразка менше 20 кг, об'єданий зразок потрібно розділити на лабораторні зразки у відповідності з наступним:

менше 12 кг – немає розділення на лабораторні зразки;

більше або дорівнює 12 кг – розділення на два лабораторні зразки.

Кожний лабораторний зразок необхідно подрібнити і ретельно перемішати окремо до отримання однорідної маси відповідно до умов, зазначених у розділі XVI цих Методів відбору.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єданого зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків.

10. При відборі зразків оброблених або переробних продуктів, за виключенням рослинної олії, та композитних продуктів з дуже маленьким розміром (масою) часток, наприклад борошно, арахісове масло (гомогенізоване розподілення забруднення афлатоксинами) необхідно дотримуватися такого:

1) кількість точкових зразків має бути 100; для партій менше 50 т кількість точкових зразків повинна бути від 10 до 100 в залежності від маси партії (дивись таблицю 10);

2) кількість точкових зразків, які необхідно відібрати від партії оброблених або переробних продуктів, за виключенням рослинної олії, та композитних продуктів визначається відповідно до таблиці 10;

3) маса точкових зразків має бути близько 100 г. У випадку партій, де пакування має роздрібну упаковку, маса точкового зразка залежить від маси роздрібною упаковки;

4) об'єднаний зразок має бути ретельно перемішаним (однорідним) та становити 1–10 кг.

Таблиця 10

**Кількість точкових зразків,
які необхідно відібрати від партії або частин партії**

Маса партії, т	Кількість точкових зразків	Маса об'єданого зразка, кг
≤ 1	10	1
$> 1 - \leq 3$	20	2
$> 3 - \leq 10$	40	4
$> 10 - \leq 20$	60	6
$> 20 - \leq 50$	100	10

11. При відборі зразків інших оброблених або переробних продуктів з великим розміром (масою) частинок (гетерогенне розподілення забруднення афлатоксинами) необхідно дотримуватися вимог, зазначених у пунктах 6 та 7 цього розділу.

12. Відбір зразків на стадії роздрібної торгівлі за можливості здійснюється відповідно до положень, визначених у цьому розділі.

Якщо це не видається можливим, на стадії роздрібної торгівлі може застосовуватись альтернативний метод відбору зразків за умови, що він забезпечує достатню репрезентативність об'єднаного зразка партії, з якої здійснюється відбір зразків, і детально описаний в акті відбору зразків. У будь-якому випадку маса об'єднаного зразка повинна становити не менше 1 кг (якщо частка точкового зразка при відборі є настільки малою, що неможливо отримати об'єднаний зразок масою 1 кг, загальна маса об'єднаного зразка може бути меншою 1 кг).

13. Спеціальні вимоги до відбору зразків арахісу, інших олійних культур, абрикосових кісточок та лісових горіхів, а також оброблених та перероблених продуктів, які реалізуються у вакуумній упаковці, такі:

1) від партій арахісу, фісташок, бразильського горіху, маса яких більше або дорівнює 15 т, відбирають не менше 50 точкових зразків, а об'єднаний зразок буде мати масу 20 кг; для партій менше 15 т відбирають 50 відсотків від кількості точкових зразків, зазначених у таблиці 9, тобто маса об'єднаного зразка буде відповідати масі партії, від якої відбиралися зразки (див. таблицю 9);

2) від партій абрикосових кісточок, лісових горіхів, інших горіхів, відмінних від фісташок, і бразильських горіхів, іншого олійного насіння, маса яких більше або дорівнює 15 т, відбирають не менше 25 точкових зразків, а об'єднаний зразок буде мати масу 20 кг; для партій менше 15 т відбирають 25 відсотків від кількості точкових зразків, зазначених у таблиці 9, тобто маса об'єднаного зразка партії буде відповідати масі партії, від якої відбиралися зразки (див. таблицю 9);

3) від партій продуктів, вироблених із лісових горіхів, абрикосових кісточок та арахісу з дуже малим розміром часток, маса яких більше або дорівнює 50 т, відбирають не менше 25 точкових зразків, а об'єднаний зразок буде мати масу 10 кг; для партій менше 50 т відбирають 25 відсотків від

кількості точкових зразків, зазначених у таблиці 10, тобто маса об'єднаного зразка партії буде відповідати масі партії, від якої відбиралися зразки (див. таблицю 10).

14. Для арахісу, іншого насіння олійних, абрикосових кісточок та лісових горіхів, що буде підданий сортуванню або іншій фізичній обробці, оцінка партії або частин партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться таким чином:

партія або частина партії відповідає встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) об'єднаного зразка або середнього лабораторного зразка відповідає максимально допустимим рівням з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань;

партія або частина партії не відповідає встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) об'єднаного зразка або середнього лабораторного зразка поза будь-яких сумнівів перевищує максимально допустимі рівні з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань;

15. Для арахісу, іншого насіння олійних, абрикосових кісточок та лісових горіхів, призначених для споживання людиною, оцінка партії або частин партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться таким чином:

партія або частина партії відповідає встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) лабораторного зразка відповідає максимально допустимим рівням з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань;

партія або частина партії не відповідає встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) одного або більше лабораторних зразків поза будь-яких сумнівів перевищує максимально допустимі рівні з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань.

У випадках, коли маса об'єданого зразка менше або дорівнює 12 кг:

партія або частина партії відповідає встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) лабораторного зразка відповідає максимально допустимим рівням з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань;

партія або частина партії не відповідає встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) лабораторного зразка поза будь-яких сумнівів перевищує максимально допустимі рівні з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань.

VII. Методи відбору зразків спецій

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення максимально допустимих рівнів охратоксину, афлатоксину В1 та загальної кількості афлатоксинів у спеціях з великим розміром часток (гетерогенне розподілення забруднення мікотоксинами).

2. Маса точкового зразка повинна бути близько 100 г, якщо в цьому розділі не вказано інше.

3. У випадку партій, де пакування має роздрібну упаковку, маса точкового зразка залежить від маси роздрібної упаковки.

Якщо маса окремої роздрібної упаковки більше 100 г, об'єднаний зразок має важити більше 10 кг. Якщо маса окремої роздрібної упаковки значно більша 100 г, з такої упаковки відбирають 100 г в якості точкового зразка.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єданого зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків. Наприклад, у разі, коли

цінний продукт продається в роздрібному пакуванні по 500 г або 1 кг, об'єднаний зразок можна отримати шляхом об'єднання кількох точкових зразків, кількість яких є меншою, ніж вказано в таблицях 11 та 12 цього розділу, за умови, що маса об'єданого зразка буде дорівнювати необхідній масі об'єданого зразка, зазначеній в таблицях 11 та 12 цього розділу.

Якщо роздрібна упаковка менше 100 г, але різниця невелика, за точковий зразок можна вважати одну упаковку, а об'єднаний зразок буде менше 10 кг. Якщо маса окремої роздрібної упаковки менше 100 г, один точковий зразок повинен складатися з двох або більше роздрібних упаковок, щоб отримати масу, найближчу до 100 г.

4. Відбір зразків спецій в залежності від маси партії наведений у таблиці 11.

Таблиця 11

**Розподіл партій
на частини партії в залежності від маси партії**

Маса партії, т	Маса або кількість частин партії	Кількість точкових зразків	Маса об'єданого зразка, кг
≥ 15	25 т	100	10
< 15	–	5–100 (*)	0,5–10
(*) В залежності від маси партії – див. таблицю 12			

5. Партії, маса яких більше або дорівнює 15 т, розділяють на частини партії (за умови, що частину партії можна відокремити фізично) відповідно до таблиці 11 цього розділу. При цьому має бути враховано таке:

маса частин партії не може перевищувати показники, зазначені в таблиці 11, більше як на 20 відсотків;

від кожної частини партії зразки відбирають окремо;

кількість точкових зразків має бути 100, а маса об'єданого зразка має дорівнювати 10 кг.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єднаного зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків.

6. Від партій спецій, маса яких менше 15 т, відбирається від 5 до 100 точкових зразків в залежності від маси партії, а об'єднаний зразок має становити 0,5–10 кг.

7. Кількість точкових зразків, які необхідно відібрати від партії або частини партії спецій, визначається відповідно до таблиці 12.

Таблиця 12

**Кількість точкових зразків,
які необхідно відібрати від партії або частин партії**

Маса партії, т	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
$\leq 0,01$	5	0,5
$> 0,01 - \leq 0,1$	10	1
$> 0,1 - \leq 0,2$	15	1,5
$> 0,2 - \leq 0,5$	20	2
$> 0,5 - \leq 1,0$	30	3
$> 1,0 - \leq 2,0$	40	4
$> 2,0 - \leq 5,0$	60	6
$> 5,0 - \leq 10,0$	80	8
$> 10,0 - \leq 15,0$	100	10

8. Відбір зразків спецій на стадії роздрібної торгівлі за можливості здійснюється відповідно до положень, визначених у цьому розділі.

Якщо це не видається можливим, на стадії роздрібної торгівлі може застосовуватись альтернативний метод відбору зразків за умови, що він забезпечує достатню репрезентативність об'єднаного зразка партії, з якої здійснюється відбір зразків, і детально описаний в акті відбору зразків. У будь-якому випадку маса об'єднаного зразка повинна становити не менше 0,5 кг (якщо частка точкового зразка при відборі є настільки малою, що неможливо отримати об'єднаний зразок масою 0,5 кг, загальна маса об'єднаного зразка може бути меншою 0,5 кг).

9. Спеціальні вимоги до відбору зразків спецій, які реалізуються у вакуумній упаковці, такі:

1) від партій, маса яких більше або дорівнює 15 т, відбирають не менше 25 точкових зразків, а маса об'єднаного зразка становить 10 кг;

2) від партій, маса яких менше 15 т, відбирають 25 відсотків від кількості точкових зразків, зазначених у таблиці 12 цього розділу, а маса об'єднаного зразка буде відповідати масі партії, від якої відбирають зразки (див. таблицю 12).

10. Оцінка партії або частин партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться відповідно до пункту 4 розділу XVI цих Методів відбору.

VIII. Методи відбору зразків

молока та молочних продуктів, молочних сумішей, дитячих сумішей для початкового годування (infant formulae) та дитячих сумішей для подальшого вигодування (follow-on formulae), у тому числі молоко для початкового годування (infant formulae) та подальшого вигодування (follow-on formulae)

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення максимально допустимого рівня афлатоксину M₁ у молоці та молочних продуктах, молочних

сумішах, дитячих сумішах для початкового годування (infant formulae) та дитячих сумішах для подальшого вигодування (follow-on formulae), дієтичних продуктах для початкового годування (infant formulae) (молоці та молочних продуктах), для спеціальних медичних цілей.

2. Об'єднаний зразок може бути мінімум 1 кг або 1 літр, крім випадків, коли це неможливо, наприклад, зразок може складатися з однієї пляшки.

3. Кількість визначених точкових зразків математично залежить від стандартної форми, в якій відбувається серійне виробництво зазначених продуктів. У випадку з наливними рідкими продуктами перед відбором зразків партію необхідно ретельно змішати настільки, наскільки це можливо, і таким чином, щоб не вплинути на якість продукту, розмішувати або вручну, або з використанням механічних засобів. У цьому випадку передбачається, що афлотоксин M₁ розподілений в партії рівномірно. Отже, досить взяти три точкові зразки з партії для формування об'єданого зразка.

Точкові зразки, в якості яких виступає одна пляшка або одна упаковка, повинні мати однакову масу. Маса точкового зразка має бути мінімум 100 г, і в результаті об'єднаний зразок буде складати 1 кг або 1 л. Про причини відхилення від процедури відбору зразків зазначається в акті відбору зразків.

4. Кількість точкових зразків, які необхідно відібрати від партії або частин партії молока та молочних продуктів, молочних сумішей, дитячих сумішей для початкового годування (infant formulae) та дитячих сумішей для подальшого вигодування (follow-on formulae), дієтичних продуктів для початкового годування (infant formulae) (молоко та молочні продукти), для спеціальних медичних цілей, визначається відповідно до таблиці 13.

**Кількість точкових зразків,
які необхідно відібрати від партії або частин партії**

Форма випуску	Об'єм або маса партії, л або кг	Мінімальна кількість точкових зразків	Мінімальний об'єм або маса об'єднаного зразка, л або кг
Наливні	–	3–5	1
Пляшки/пакування	≤ 50	3	1
Пляшки/пакування	від 50 до 500	5	1
Пляшки/пакування	> 500	10	1

5. Відбір зразків на стадії роздрібної торгівлі за можливості здійснюється відповідно до положень, визначених в цьому розділі.

Якщо це не видається можливим, на стадії роздрібної торгівлі може застосовуватись альтернативний метод відбору зразків за умови, що він забезпечує достатню репрезентативність об'єднаного зразка партії, з якої здійснюється відбір зразків, і детально описаний в акті відбору зразків. У будь-якому випадку маса об'єднаного зразка повинна становити не менше 1 кг (якщо частка точкового зразка при відборі є настільки малою, що неможливо отримати об'єднаний зразок масою 1 кг, загальна маса об'єднаного зразка може бути меншою 1 кг).

6. Оцінка партії або частин партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться відповідно до пункту 4 розділу XVI цих Методів відбору.

ІХ. Методи відбору зразків

кави та продуктів з неї, кореня солодки та екстракту солодки

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення максимально допустимого рівня охратоксину А в смажених зернах кави, меленій та смаженій каві, розчинній каві, корені солодки та екстракті солодки.

2. Маса точкового зразка повинна бути близько 100 г, якщо в цьому розділі не вказано інше.

3. У випадку партій, де пакування має роздрібну упаковку, маса точкового зразка залежить від маси роздрібною упаковки.

Якщо маса окремої роздрібною упаковки більше 100 г, об'єднаний зразок має важити більше 10 кг. Якщо маса окремої роздрібною упаковки значно більше 100 г, від кожної роздрібною упаковки відбирають по 100 г в якості точкового зразка (таке можна робити під час відбору зразка або при надходженні його до лабораторії).

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єданого зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків. Наприклад, у разі, коли цінний продукт продається в роздрібному пакуванні по 500 г або 1 кг, об'єднаний зразок можна отримати шляхом об'єднання кількох точкових зразків за кількістю меншій, ніж зазначено в таблицях 14 та 15 цього розділу, за умови, що маса об'єданого зразка буде дорівнювати необхідній масі об'єданого зразка, зазначеній в таблицях 14 та 15 цього розділу.

Якщо маса роздрібною упаковки менша 100 г, але різниця незначна, за точковий зразок можна вважати одну роздрібну упаковку, а маса об'єданого зразка буде меншого 10 кг. Якщо маса роздрібною упаковки набагато менша від

100 г, один точковий зразок повинен складатися з двох або більше роздрібних упаковок, щоб отримати масу, найближчу до 100 г.

4. Відбір зразків смажених зерен кави, меленої та смаженої кави, розчинної кави, кореня солодки та екстракту солодки, залежно від маси партії наведений у таблиці 14.

Таблиця 14

**Розподіл партій
на частини партії в залежності від маси партії**

Маса партії, т	Маса або кількість частин партії	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
≥ 15	15–30 т	100	10
< 50	–	10–100 (*)	1–10
(*) В залежності від маси партії – див. таблицю 15			

5. Партії, маса яких більше або дорівнює 15 т, розділяють на частини партії (за умови, що частину партії можна відокремити фізично) відповідно до таблиці 14 цього розділу. При цьому має бути враховано таке:

маса частин партії не може перевищувати показники, зазначені в таблиці 14, більше як на 20 відсотків;

від кожної частини партії зразки відбирають окремо;

кількість точкових зразків має бути 100, а маса об'єднаного зразка має дорівнювати 10 кг.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків за умови, що він забезпечує репрезентативність об'єднаного зразка та буде детально описаним в акті відбору зразків.

6. Від партій менше 15 т відбирається від 10 до 100 точкових зразків у залежності від маси партії, а об'єднаний зразок має становити 1–10 кг.

7. Кількість точкових зразків, які необхідно відібрати від партії або частин партії смажених зерен кави, меленої та смаженої кави, розчинної кави, кореня солодки та екстракту солодки, визначається відповідно до таблиці 15.

Таблиця 15

**Кількість точкових зразків,
які необхідно відібрати від партії або частин партії**

Маса партії, т	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
$\leq 0,1$	10	1
$> 0,1 - \leq 0,2$	15	1,5
$> 0,2 - \leq 0,5$	20	2
$> 0,5 - \leq 1,0$	30	3
$> 1,0 - \leq 2,0$	40	4
$> 2,0 - \leq 5,0$	60	6
$> 5,0 - \leq 10,0$	80	8
$> 10,0 - \leq 15,0$	100	10

8. Спеціальні вимоги до відбору зразків для смажених зерен кави, меленої та смаженої кави, розчинної кави, кореня солодки та екстракту солодки, які реалізуються у вакуумній упаковці, такі:

1) від партій, маса яких більше або дорівнює 15 т, відбирають не менше 25 точкових зразків, а маса об'єднаного зразка буде становити 10 кг;

2) від партій, маса яких менше 15 т, відбирають 25 відсотків від кількості точкових зразків, зазначених у таблиці 15 цього розділу, а маса об'єднаного зразка буде відповідати масі партії, від якої відбирають зразки (див. таблицю 15).

9. Відбір зразків на стадії роздрібної торгівлі за можливості здійснюється відповідно до положень, визначених у цьому розділі.

Якщо це не видається можливим, на стадії роздрібної торгівлі може застосовуватись альтернативний метод відбору зразків за умови, що він забезпечує достатню репрезентативність об'єднаного зразка партії, з якої здійснюється відбір зразків, і детально описаний в акті відбору зразків. У будь-якому випадку маса об'єднаного зразка повинна становити не менше 1 кг (якщо частка точкового зразка при відборі є настільки малою, що неможливо отримати об'єднаний зразок масою 1 кг, загальна маса об'єднаного зразка може бути меншою 1 кг).

10. Оцінка партії або частин партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться відповідно до пункту 4 розділу XVI цих Методів відбору.

Х. Методи відбору зразків фруктових соків, у тому числі виноградного соку, виноградного сусла, сидру та вина

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення максимально допустимих рівнів:

охратоксину А у вині, виноградному соку та виноградному суслі;

патуліну у фруктових соках, фруктовому нектарі, алкогольних напоях, сидрі та інших ферментованих напоях, отриманих із яблук або які містять яблучний сік.

2. Об'єднаний зразок має бути мінімум як один літр, виключаючи випадки, коли це неможливо, наприклад, коли зразок складається з однієї пляшки.

3. Кількість точкових зразків математично залежить від стандартної форми, в якій здійснюється серійне виробництво зазначених продуктів. У разі з

наливними рідкими продуктами перед відбором зразків партію необхідно ретельно змішати настільки, наскільки це можливо, не вплинувши на якість продукту. Розмішувати слід або вручну, або з використанням механічних засобів. У цьому випадку передбачається, що охратоксин А і патулін в партії будуть розподілені рівномірно. Отже, досить взяти три точкових зразки з партії для формування об'єднаного зразка.

Точкові зразки, в якості яких часто виступає одна пляшка або одна упаковка, повинні мати однакову масу. Маса точкових зразків повинна бути мінімум 100 г, при цьому об'єднаний зразок має становити 1 кг або 1 літр. Про причини відхилення від процедури відбору зразків зазначається в акті відбору зразків.

4. Кількість точкових зразків, які необхідно відібрати від партії або частини партії фруктових соків, у тому числі виноградного соку, виноградного сусла, сидру та вина, визначається відповідно до таблиці 16.

Таблиця 16

**Кількість точкових зразків,
які необхідно відібрати від партії або частин партії**

Форма випуску	Об'єм або маса партії, л	Мінімальна кількість точкових зразків	Мінімальний об'єм або маса об'єднаного зразка, л
1	2	3	4
Наливні (фруктовий сік, алкогольні напої, сидр, вино)	–	3	11
Пляшки/пакування (фруктовий сік, алкогольні напої, сидр)	≤ 50	3	1
Пляшки/пакування (фруктовий сік, алкогольні напої, сидр)	від 50 до 500	5	1

Продовження таблиці 16

1	2	3	4
Пляшки/пакування (фруктовий сік, алкогольні напої, сидр)	> 500	10	1
Пляшки/пакування (вино)	≤ 50	1	1
Пляшки/пакування (вино)	від 50 до 500	2	1
Пляшки/пакування (вино)	> 500	3	1

5. Відбір зразків на стадії роздрібної торгівлі за можливості здійснюється відповідно до положень, визначених у цьому розділі (якщо частка точкового зразка при відборі є настільки малою, що неможливо отримати об'єднаний зразок масою 1 л, загальна маса об'єданого зразка може бути меншою 1 л). Якщо це не видається можливим, на стадії роздрібної торгівлі може застосовуватись альтернативний метод відбору зразків за умови, що він забезпечує достатню репрезентативність об'єданого зразка партії, з якої здійснюється відбір зразків, і детально описаний в акті відбору зразків.

6. Оцінка партії або частин партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться відповідно до пункту 4 розділу XVI цих Методів відбору.

XI. Методи відбору зразків твердих продуктів з яблук

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення максимально допустимого рівня патуліну в твердих продуктах з яблук, у тому числі твердих продуктах з яблук для дітей грудного віку (infants) та молодшого віку (young children).

2. Об'єднаний зразок має бути мінімум 1 кг, крім випадків, коли це неможливо, наприклад, коли зразок складається з однієї упаковки.

3. У випадку з рідкими продуктами перед відбором зразків партію необхідно ретельно змішати настільки, наскільки це можливо, не вплинувши на якість продукту. Розмішувати слід або вручну, або з використанням механічних засобів. У цьому випадку передбачається, що патулін буде розподілений в партії рівномірно. Отже, досить взяти три точкових зразки з партії для формування об'єднаного зразка.

Точкові зразки повинні мати однакову масу. Маса точкових зразків повинна бути мінімум 100 г, при цьому об'єднаний зразок має становити 1 кг. Про причини відхилення від процедури відбору зразків зазначається в акті відбору зразків.

4. Кількість точкових зразків, які необхідно відібрати від партії або частин партії твердих продуктів з яблук, у тому числі твердих продуктів з яблук для дітей грудного віку (infants) та молодшого віку (young children), визначається відповідно до таблиці 17.

Таблиця 17

**Кількість точкових зразків,
які необхідно відібрати від партії або частин партії**

Маса партії, кг	Мінімальна кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
< 50	3	1
від 50 до 500	5	1
> 500	10	1

5. У випадку партій, де пакування має роздрібну упаковку, відбирається кількість упаковок, з яких буде сформований об'єднаний зразок, як зазначено в таблиці 18.

**Кількість
точкових зразків (упаковок), які необхідно відібрати від партій**

Кількість упаковок або одиниць в партії	Кількість упаковок або одиниць, які необхідно відібрати	Маса об'єднаного зразка, кг
від 1 до 25	1 упаковка або одиниця	1
від 26 до 100	близько 5%, мінімум 2 упаковки або одиниці	1
> 100	близько 5%, мінімум 10 упаковок або одиниць	1

6. Відбір зразків на стадії роздрібної торгівлі за можливості здійснюється відповідно до положень, визначених у цьому розділі. Якщо це не видається можливим, на стадії роздрібної торгівлі може застосовуватись альтернативний метод відбору зразків за умови, що він забезпечує достатню репрезентативність об'єднаного зразка партії, з якої здійснюється відбір зразків, і детально описаний в акті відбору зразків (якщо частка точкового зразка при відборі є настільки малою, що неможливо отримати об'єднаний зразок масою 1 кг, загальна маса об'єднаного зразка може бути меншою 1 кг).

7. Оцінка партії або частин партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться відповідно до пункту 4 розділу XVI цих Методів відбору.

XII. Методи відбору зразків

дитячого харчування та перероблених харчових продуктів на основі зернових для дітей грудного віку (infants) та молодшого віку (young children)

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення максимально допустимих рівнів:

афлотоксинів, охратоксину А та *Fusarium* токсинів у дитячому харчуванні та перероблених харчових продуктах на основі зернових для дітей грудного віку (infants) та молодшого віку (young children);

афлотоксинів, охратоксину А в дієтичних харчових продуктах для особливих медичних цілей (відмінних від молока та молочних продуктів), призначених для дітей грудного віку (infants);

патуліну в дитячому харчуванні, за винятком перероблених харчових продуктів на основі зернових для дітей грудного віку (infants) та молодшого віку (young children). Для визначення максимально допустимого рівня патуліну в яблучному соку твердих продуктів з яблук для дітей грудного віку (infants) та молодшого віку (young children) застосовуються методи відбору зразків, зазначені в розділі XI цих Методів відбору.

2. Для харчових продуктів, призначених для дітей грудного віку (infants) та молодшого віку (young children), застосовується метод відбору зразків для зернових та зернових продуктів, визначений в пункті 7 розділу III цих Методів відбору. Кількість точкових зразків для відбору залежить від маси партії та становить 10–100 точкових зразків відповідно до таблиці 2 розділу III цих Методів відбору. Для дуже малих партій (маса яких дорівнює або менша 0,5 т) може відбиратись менша кількість точкових зразків. У такому випадку об'єднаний зразок, який є сумою всіх точкових зразків, повинен мати масу мінімум 1 кг.

3. Маса точкових зразків повинна становити 100 г.

4. У випадку партії, яка складається з одиниць пакування для роздрібної торгівлі, маса точкового зразка залежить від маси одиниці пакування для роздрібної торгівлі.

У випадку дуже малих партій (маса яких дорівнює або менша 0,5 т), маса точкових зразків має бути такою, щоб об'єднаний зразок, який є сумою всіх точкових зразків, мав масу мінімум 1 кг. Про причини відхилення від процедури відбору зразків зазначається в акті відбору зразків.

5. Об'єднаний зразок має бути ретельно перемішаним (однорідним) та дорівнювати 1–10 кг.

6. Відбір зразків на стадії роздрібної торгівлі за можливості здійснюється відповідно до положень, визначених у цьому розділі.

Якщо це не видається можливим, на стадії роздрібної торгівлі може застосовуватись альтернативний метод відбору зразків за умови, що він забезпечує достатню репрезентативність об'єданого зразка партії, з якої здійснюється відбір зразків, і детально описаний в акті відбору зразків (якщо частка точкового зразка при відборі є настільки малою, що неможливо отримати об'єднаний зразок масою 1 кг, загальна маса об'єданого зразка може бути меншою 1 кг).

7. Оцінка партії або частин партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться відповідно до пункту 4 розділу XVI цих Методів відбору.

XIII. Методи відбору зразків рослинної олії

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення максимально допустимих рівнів мікотоксинів, зокрема афлотоксину В1, загальної кількості афлатоксинів та зеараленону в рослинній олії.

2. Маса точкового зразка повинна бути близько 100 г (мл) (залежно від виду вантажу, наприклад, рослинна олія наливом в цистерні, при цьому

відбирається не менше трьох точкових зразків по 350 мл), в результаті цього маса об'єднаного зразка становить 1 кг (л).

3. Партію перед відбором зразків необхідно ретельно перемішати наскільки це можливо, не вплинувши на якість продукту. Розмішувати слід або вручну, або з використанням механічних засобів до отримання однорідної маси перед самим відбором зразків. У цьому випадку передбачається, що афлотоксини будуть розподілені в партії рівномірно. Отже, досить взяти три точкових зразки з партії для формування об'єднаного зразка.

4. Відбір зразків рослинної олії, в залежності від маси партії, наведений у таблиці 19.

Таблиця 19

**Розподіл партій
на частини партії в залежності від маси партії**

Маса партії, т	Маса або кількість частин партії	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
$\geq 1\ 500$	500 т	3	1
> 300 і $< 1\ 500$	3 частини партії	3	1
≥ 50 і ≤ 300	100 т	3	1
> 50	—	3	1

5. Кількість точкових зразків, які необхідно відібрати від партії або частин партії рослинної олії, визначається відповідно до таблиці 20.

Таблиця 20

**Кількість точкових зразків,
які необхідно відібрати від партії або частин партії**

Вид партії	Маса або об'єм партії, кг, л	Мінімальна кількість точкових зразків
1	2	3
Цистерна (*)	—	3

1	2	3
Пакування	≤ 50	3
Пакування	від > 50 до 500	5
Пакування	> 500	10
(*) За умови, що частина партії може бути відокремлена фізично, великі цистерни рослинної олії повинні бути підрозділені на частини партії, як зазначено в таблиці 19.		

6. Відбір зразків на стадії роздрібної торгівлі за можливості здійснюється відповідно до положень, визначених у цьому розділі.

Якщо це не видається можливим, на стадії роздрібної торгівлі може застосовуватись альтернативний метод відбору зразків за умови, що він забезпечує достатню репрезентативність об'єднаного зразка партії, з якої здійснюється відбір зразків, і детально описаний в акті відбору зразків. У будь-якому випадку маса об'єднаного зразка повинна становити не менше 1 кг (якщо частка точкового зразка при відборі є настільки малою, що неможливо отримати об'єднаний зразок масою 1 кг, загальна маса об'єднаного зразка може бути меншою 1 кг).

7. Оцінка партії або частин партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться відповідно до пункту 4 розділу XVI цих Методів відбору.

XIV. Методи відбору зразків

**для великих (об'ємних) партій або партій, що зберігаються на складах
або транспортуються у спосіб,
що унеможлиблює відбір зразків із зазначених партій**

1. У випадку, якщо при транспортуванні або зберіганні партій неможливо відібрати точкові зразки від всієї партії, зразки відбираються в рухомому стані (динамічне здійснення вибірки).

У разі великих складів, призначених для зберігання харчових продуктів, необхідно заохочувати операторів ринку встановлювати обладнання (автоматичне), що дає можливість в складах відбирати зразки від цілих партій.

2. Якщо процедури відбору зразків **застосовані**, як передбачено у цьому розділі, оператор ринку або уповноважена ним особа повинні інформувати державного інспектора компетентного органу про наявні процедури відбору зразків. Якщо процедура відбору здійснюється за запитом оператора ринку або уповноваженої ним особи, вони повинні надати можливість державному інспектору компетентного органу відбирати зразки з усієї партії. Зазначений відбір зразків здійснюється за рахунок оператора ринку.

Здійснення відбору зразків від частин партії дозволяється за умови, що така частина становить не менше 10 відсотків від всієї партії. Якщо встановлено, що частина партії харчових продуктів однакового класу або опису, від якої було здійснено відбір зразків, не відповідає вимогам, встановленим законодавством, вважається що і вся партія є невідповідною, якщо на основі подальшого лабораторного дослідження (випробування) не буде встановлено протилежне.

До відбору зразків від великих (об'ємних) партій або партій, що зберігаються або транспортуються, застосовуються відповідні положення такі як маса точкового зразка тощо, у випадку коли відбір зразків із всієї партії фізично неможливий.

3. Кількість точкових зразків, що відбираються від великих (об'ємних) частин партії (більше 500 т), повинна становити 100 точкових зразків + $\sqrt{\text{тонни}}$. Проте у випадку, якщо маса партії менша ніж 1 500 т і частини партії можуть бути відокремлені фізично відповідно до таблиці 1 розділу III цих Методів відбору, кількість точкових зразків відбирається, як передбачено у таблиці 2 розділі III цих Методів відбору.

4. Динамічний відбір зразків проводиться для великих (об'ємних) партій, що транспортуються суднами, а продукт знаходиться в рухомому стані, а саме:

1) відбір зразків проводиться шляхом отримання об'єкта, який може бути фізично відокремлений. Отримання частини об'єкта має здійснюватися таким чином, щоб забезпечувати фізичне відокремлення по всій площі складу. Виконання відбору зразків може відбуватися на початковому фізичному відокремленні або після передачі для зберігання;

2) якщо розвантаження судна відбувається протягом декількох днів, то відбір зразків проводять з регулярними проміжками часу протягом усього строку розвантаження. При цьому призначають державного інспектора, який присутній для здійснення відбору зразків протягом усього строку розвантаження. У цьому випадку дозволяється відбирати зразки від частин партії (частини, від якої відбирають зразки). Кількість точкових зразків визначається відповідно до розміру частини партії;

3) якщо зразок для цілей державного контролю відбирається автоматично, присутність державного інспектора є обов'язковою. Проте якщо автоматичне здійснення вибору здійснюється з параметрами попереднього набору, які не можуть бути змінені протягом здійснення відбору, і точкові зразки збираються в запечатану (опломбовану) ємність, запобігаючи будь-якій можливій фальсифікації, присутність державного інспектора потрібна лише на початку здійснення відбору кожного разу, коли ємність для зразків потрібно змінити, і в кінці здійснення відбору.

5. Статистичний відбір зразків проводиться для великих (об'ємних) партій продуктів, що транспортуються суднами, або зберігаються у баштах, силосах і доступні зверху, як зазначено у пункті 7 цього розділу.

Відбір зразків проводять від партії або частин партії зверху у доступній частині, секції. Кількість точкових зразків визначається з урахуванням розміру партії, що є об'єктом відбору зразків.

6. Відбір зразків для великих (об'ємних) партій продуктів, що зберігаються на складах, проводиться від партій або частин партії у доступній частині (секції). Кількість точкових зразків визначається з урахуванням розміру визначеного об'єму (маси) частини партії.

7. Відбір зразків у баштах, силосах (відкритих зверху) проводиться у доступній частині партії (секції). Кількість точкових зразків визначається з урахуванням розміру визначеної маси (об'єму) частини партії.

8. Для відбору зразків продуктів, що зберігаються в баштах, силосах (закритих зверху) більше 100 т, не може застосовуватися статистичний підхід. Тому коли необхідно досліджувати (випробовувати) харчові продукти в баштах, силосах і немає ніякої можливості перемістити партію товару, оператор ринку (за угодою) має інформувати державного інспектора про те, коли башта, силос будуть вивантажені частково або повністю, щоб здійснити відбір зразків, коли харчові продукти знаходяться в рухомому стані.

9. Для продуктів, що зберігаються в баштах, силосах (закритих зверху) менше 100 т, на відміну від положень, зазначених у цьому розділі (де частина партії, з якої здійснюється відбір, має становити принаймні 10 відсотків партії), і передбачається переміщення їх у склади (сховища) від 50 до 100 кг, відбір зразків проводиться з цієї кількості. Розмір об'єднаного зразка відповідає всій партії, а кількість точкових зразків залежить від кількості продуктів, переміщених з башти, силосу до складу (сховища).

10. Відбір зразків від сипучих продуктів у великих (об'ємних) закритих контейнерах може бути проведений під час вивантаження партії. У деяких випадках неможливо вивантажити продукти у пункті імпорту або державного контролю, тому здійснення відбору повинно відбуватися, коли такі контейнери вивантажені. Оператор ринку має інформувати державного інспектора про місце і час розвантаження контейнерів.

**XV. Методи відбору зразків
харчових добавок на основі ферментації рису
з червоними дріжджами *Monascus Purpureus***

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення максимально допустимого рівня цитрину в біологічно активних добавках на основі ферментації рису з червоними дріжджами *Monascus Purpureus*.

2. Відбір зразків ґрунтується на припущенні, що біологічно активні добавки на основі ферментації рису з червоними дріжджами *Monascus Purpureus* реалізуються в роздрібній упаковці, що містить зазвичай від 30 до 120 капсул в упаковці.

3. У випадку партій, де пакування має роздрібну упаковку, відбирається кількість упаковок, з яких буде сформований розмір зразка, як зазначено в таблиці 21.

Таблиця 21

**Кількість точкових зразків (упаковок),
які необхідно відібрати від партій або частин партії**

Маса партії (кількість роздрібних упаковок)	Кількість роздрібних упаковок може бути відібрана	Маса зразка
1	2	3
1–50	1	Всі капсули
51–250	2	Всі капсули
251–1 000	4	Половина капсул із кожної роздрібної упаковки

1	2	3
> 1 000	4 + 1 роздрібна упаковка із розрахунку 1 000 роздрібних упаковок із максимум 25 роздрібних упаковок	≤ 10 роздрібних упаковок: половина капсул із кожної роздрібної упаковки; > 10 роздрібних упаковок: від кожної роздрібної упаковки з однаковою кількістю капсул, щоб зразок відповідав вмісту 5 роздрібних упаковок

XVI. Підготовка зразків

для визначення мікотоксинів у харчових продуктах та визначення відповідності (оцінки) партій

1. Оскільки мікотоксини зазвичай розподілені нерівномірно, то зразки необхідно готувати, зокрема гомогенізувати, з особливою ретельністю.

Повний зразок, коли його отримують в лабораторії, слід гомогенізувати, якщо в лабораторії проводиться гомогенізація.

При аналізі афлотоксинів слід, за можливості, виключити їх знаходження на денному світлі під час всієї процедури підготовки до дослідження, оскільки афлотоксини руйнуються під впливом ультрафіолету.

2. Розрахунок пропорції шкаралупи/ядра цільних горіхів.

Рівень афлотоксинів у їстівній частині горіхів можна визначити таким чином:

зразки горіхів у шкаралупі можна очистити і визначити максимально допустимі рівні афлотоксину в їстівній частині;

горіхи у шкаралупі можна піддати процедурі підготовки зразка, під час якого до уваги береться розрахунок маси ядра горіха в об'єднаному зразку.

Маса ядра горіха в об'єднаному зразку повинна бути вирахована після встановлення відповідного коефіцієнта співвідношення "шкаралупа горіха/ядро

горіха" в цільних горіхах. Дана пропорція використовується, щоб встановити кількість ядер в об'єднаному зразку, що був відібраний. При цьому необхідно довільно вибрати приблизно 100 цільних горіхів окремо від партії або відкласти їх від кожного об'єданого зразка.

Для кожного лабораторного зразка можна отримати співвідношення шляхом зважування цільних горіхів, очищених від шкаралупи, і повторного зважування частин шкаралупи та ядер.

Однак пропорція шкаралупа/ядро може бути встановлена лабораторією на основі кількості зразків і може бути прийнята для подальших аналізів. Якщо в будь-якому лабораторному зразку буде виявлено перевищення максимально допустимих рівнів мікотоксинів, то пропорцію слід визначити для зразка, використовуючи приблизно 100 відкладених горіхів.

3. Обробка зразка при прийманні до лабораторії.

Кожен лабораторний зразок необхідно дрібно перемолоти і ретельно перемішати, використовуючи процес, який дозволяє досягти повної однорідності (гомогенності).

У разі, якщо максимально допустимий рівень стосується сухої речовини, вміст сухої речовини продукту слід визначати у частині і гомогенізованого зразка, використовуючи метод, що в змозі здійснити точне визначення вмісту сухої речовини.

4. Визначення відповідності (оцінка) партії або частин партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань) проводиться таким чином:

партія або частини партії відповідають встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) лабораторного зразка відповідає максимально допустимим рівням мікотоксинів з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань;

партія або частини партії не відповідають встановленим вимогам законодавства, якщо результат лабораторного дослідження (випробування) лабораторного зразка поза будь-яких сумнівів перевищує максимально допустимі рівні мікотоксинів з урахуванням коефіцієнта витягу і невизначеності вимірювань.

**Директор Департаменту
аграрної політики та
сільського господарства**

В. Топчій